

QUESTION 1/VRAAG 1

No./ Nr.	GENERAL LEDGER/ALGEMENE GROOTBOEK			ACCOUNTING EQUATION/ REKENINGKUNDIGE VERGELYKING		
	Account debit/ Rekening gedebiteer	Account credit/ Rekening gekrediteer	Amount/ Bedrag	A/ B	OE/ EB	L/ L
e.g. Bv.	Stationery/ Skryfbehoeftes	Bank	200		-	+
	Trading Stock/ Handelsvoorraad	Bank	600	+		-
1	Trading Stock/ Handelsvoorraad ✓	Creditors Control/ Krediteurekontrol ✓	1 620 ✓	+		+ ✓
	Drawings: Jac/ Onttrekkings:J ✓	Trading Stock/ Handelsvoorraad ✓	540 ✓	-	-	✓
Alt	Trading Stock/ Handelsvoorraad	Creditors Control/ Krediteurekontrol	1 080	+		+
	Drawings: Jac/ Onttrekkings:J	Creditors Control/ Krediteurekontrol	540		-	+
2	Equipment/ Toerusting ✓	Creditors control/ Krediteurekontrol ✓	10 000 ✓	+		+ ✓
	Creditors control/ Kredi- teurekontrolle ✓	Bank ✓	2 500 ✓			+/-0 ✓
Alt	Equipment/ Toerusting	Creditors Control/ Krediteurekontrol	7 500	+		+
	Equipment/ Toerusting	Bank	2 500	+		+
3	Bank ✓	Fixed Deposit:/ Vaste Deposito Rand Bank ✓	39 000 ✓	-		- ✓
	Bank ✓	Interest on Fixed deposit/ Rente op Vaste Deposito ✓	1 560 ✓		+	- ✓
Alt	Bank	Fixed Deposit:/ Vaste Deposito Rand Bank	40 560	-		-
	Fixed Deposit:/ Vaste Deposito Rand Bank	Interest on Fixed deposit/ Rente op Vaste Deposito	1 560	+	+	
4	Drawings: Randa/ Salary: Randa/ Onttrekkings: Ran Salaris Randa ✓	Bank ✓	22 000 ✓		-	+ ✓

No/ Nr.	GENERAL LEDGER/ALGEMENE GROOTBOEK			ACCOUNTING EQUATION/ REKENINGKUNDIGE VERGELYKING		
	Account debit/ Rekening gedebiteer	Account credit/ Rekening gekrediteer	Amount/ Bedrag	A/ B	OE/ EB	L/ L
5	Equipment/ Toerusting ✓	Bad debts recovered/ Oninbare skulde verhaal ✓	3 400 ✓	+	+	✓
6	Salary: Randa/ Salaris Randa ✓	Current Account: Randa/ Privaat- rekening Randa ✓	132 000 ✓		+-/0	✓
7	Interest on capital/ Rente op Kapi- taal ✓	Current Account: Jac/ Privaatreke- ning Jac ✓	48 750 ✓ ✓ ☑		+-/0	✓
		Current Account: Randa/Privaatre- kening Randa ✓	41 250 ✓ ✓ ☑		+-/0	✓

TOTAL/ TOTAAL
50

QUESTION 2

2.1

Extract: ASSET REGISTER BB COURIERS/ Uttreksel: BATEREGISTER BB COURIERS			
VEHICLES/VOERTUIG			
Toyota Hilux: MGN111GP		Cost price: R180 000 Kosprys: R180 000	
Date purchased: 1 September 2002 Datum aangekoop: 1 September 2002		Date sold: 31 August 2004 Datum verkoop: 31 Augustus	
DEPRECIATION: 20% p.a. on diminishing balance method WAARDEVERMINDERING: 20% p.j. op die verminderdesaldo-metode			
Date/ Datum	Calculation/ Berekening	Depreciation/ Waardevermindering	Accumulated depreciation to date/ Opgehoopte Waardevermindering tot op datum
2003 Feb 28	(180 000 ✓ x 20% ✓ x 6/12 ✓✓)	18 000 ✓	18 000 ✓✓
2004 Feb 29	(162 000 ✓✓ x 20%)	32 400 ✓	50 400 ✓✓
2004 May 31	(129 600 ✓✓ x 20% x 3/12 ✓)	6 480 ✓	56 880 ✓✓

Marks/
Punte

18

2.2 PROFIT/LOSS ON SALE OF ASSET/ WINS/VERLIES OP VERKOOP VAN BATE	
Cost price/Kosprys	180 000 ✓✓
Less: Accumulated depreciation/ Min: Opgehoopte waardevermindering	(56 880) ✓✓
CARRYING VALUE/ DRAWAARDE	123 120
Sales price/ Verkoopprys	130 000 ✓✓
Profit on sale of asset/ Verlies met verkoop van bate	6 880 ✓✓

Marks/
Punte

8

2.3 CARRYING VALUE VEHICLES – 28 FEBRUARY 2005/ DRAWAARDE VOERTUIG – 28 FEBRUARIE 2005	
Cost price/Kosprys (90 000✓✓ + 240 000✓✓)	330 000
Less Accumulated depreciation/ Min: Opgehoopte waardevermindering (45 456✓✓ + *36 000✓✓)	(81 456)
*(240 000 X 20% X 9/12)	
	R248 544 ✓
OR:/OF:	
Vehicle 1:Voertuig 1: 90 000✓ – 45 456✓✓ = 44 544✓	
Vehicle 2:Voertuig 2: 240 000✓ – 36 000✓✓ = 204 000✓	
	R248 544✓

Marks/
 Punte

9

TOTAL/ TOTAAL
35

QUESTION 3/VRAAG 3

3.1

Dr		GENERAL LEDGER OF MONARE TRADERS						Cr			
Dt		ALGEMENE GROOTBOEK VAN MONARE HANDELAARS						Kt			
		PURCHASES ACCOUNT									
		AANKOPEREKENINGE									
2005 Feb	28	Total/ Totaal	b/f a/b	378 000	✓	2005 Feb	28	Creditors allowances/ Creditors Control/ Krediteureafslag/ Krediteure-kontrole ✓	CAJ KAJ	15 480	✓
								Donation/ Donasie ✓	GJ AJ	1 280	✓✓
								Sales/Drawings Verkope/Onttrekkings ✓	GJ AJ	592	✓ ✓
								Trading Account/ Handelsrekening	GJ AJ	360 648	☑
				378 000						378 000	

Marks/
Punte

10

		TRADING ACCOUNT/ HANDELSREKENING									
2005 Feb	28	Opening Stock/ Aanvangsvoorraad ✓	GJ AJ	481 000	✓	2005 Feb	28	Sales/Verkope ✓	GJ	827 560	
		Purchases/ Aankope ✓	GJ AJ	360 648	☑			(913 500 ✓ - 740 ✓✓ - 95 700 ✓ + 10 500 ✓)			
		Customs Duty/ Doeneregte ✓	GJ AJ	5 400	✓						
		Carriage on Purchases/ Vraggeld op Aankope (5 792 ✓ + 360 ✓)	GJ AJ	6 152				Closing stock/ Slotvoorraad ✓	GJ	160 920	✓✓
		Profit and Loss (Gross Profit)/ Wins en Verlies/ (Brutto wins)	GJ AJ	135 280	☑						
				988 480						988 480	

Marks/
Punte

18

3.2	ACTUAL MARK-UP ACHIEVED/ WERKLIKE WINSOPSLAG PERSENTASIE BEHAAL
	$135\,280 \checkmark / (827\,560 \checkmark - 135\,280 \checkmark) \quad X \quad 100/1$
	$135\,280 / 692\,280 \quad X \quad 100/1$
	$= 19,5\% \quad \checkmark$

Marks/
Punte

4

3.2.2	RATE OF STOCK TURNOVER/ OMSETSNELHEID VAN VOORRAAD
	$692\,280 \checkmark / \frac{1}{2} (481\,000 \checkmark + 160\,920 \checkmark)$
	$= 692\,280 / 320\,960$
	$= 2,16 \text{ Times per year/keer per jaar} \quad \checkmark$

Marks/
Punte

4

3.3	PROBLEM SOLVING
3.3.1	Provide TWO reasons why you feel Mark is unhappy over the gross and net profit
	<ul style="list-style-type: none"> • He is only achieving 19,5% on a actual mark-up of 25% on gross income and will receive even less of the actual net profit as the overheads are R105 000. The net profit $R135\,280 - R105\,000 = R30\,280$ (4,8 %) ✓✓ • He is losing stock or allowing too many trade discounts ✓✓ Example Debtors allowances figure and trade discount allowed by assistant • Poor control over expenditure/overheads • High volume of returns and allowances given to debtors (affects mark-up) • Discounts given generously an without proper authorisation
3.3.2	Procedures to solve the problem
	<ul style="list-style-type: none"> • Increasing the mark-up to 30 % – advantages / disadvantages ✓✓✓✓ • Control over stock ✓✓✓✓ • Decreasing expenses/overheads with proper control and without decreasing sales • Obtain similar cheaper merchandise from alternative sources

3.3	PROBLEEMOPLOSSING	
3.3.1	Noem TWEE redes waarom jy voel dat Mark ontevrede is met die bruto- en netto wins	
	<ul style="list-style-type: none"> Hy behaal slegs 19,5% op sy werklike winsopslag van 25% op die bruto inkomste en sal nog minder op die werklike netto wins behaal aangesien die bokoste R105 000 is. Dus 'n netto wins van $R135\ 280 - R105\ 000 = R30\ 280$ (4,8 %) ✓✓ 	
	<ul style="list-style-type: none"> Hy verloor voorraad of laat te veel handelskorting toe Voorbeelde is die debiteureafslag bedrag en die handelskorting wat deur die winkelassistent toegelaat is ✓✓ Gebrekkige kontrole oor uitgawes/bokoste Hoë volume terugsendings en afslag aan debiteure toegestaan (beïnvloed winsopslag) Afslag word rojaal toegeken sonder behoorlike magtiging 	
3.3.2	Prosedures om die die probleem op te los	
	<ul style="list-style-type: none"> Verhoog die winsopslag na 30 % – nadele/voordele ✓✓✓✓ 	
	<ul style="list-style-type: none"> Beter beheer oor voorraad ✓✓✓✓ 	
	<ul style="list-style-type: none"> Verminder uitgawes/bokoste met behoorlike kontrole sonder om verkope te verminder 	
	<ul style="list-style-type: none"> Verkry soortgelyke voorraad van alternatiewe bronne teen 'n laer prys 	

Marks/
Punte

12

TOTAL/ TOTAAL
48

QUESTION 4/VRAAG 4

4.1

Dr		GENERAL LEDGER OF ACE LIMITED							Cr		
Dt		ALGEMENE GROOTBOEK VAN ACE HANDELAARS							Kt		
ORDINARY SHARE DIVIDENDS/ GEWONE AANDELEDIVIDENDE											
2004 Oct	1	Shareholders for dividends/ Aandeehouers vir Dividende ✓	GJ AJ	14 400	✓	2005 Feb	28	Appropriation Account/ Verdelingsre- kening	GJ AJ	72 000	☑
2005 Feb	28	Shareholders for dividends/ Aandeehouers vir dividende ✓	GJ AJ	57 600	✓ ✓						
				72 000						72 000	

Marks/
Punte

6

APPROPRIATION ACCOUNT/ VERDELINGSREKENING											
2005 Feb	28	Income Tax / Inkomstebelasing ✓	GJ AJ	32 000	✓✓	2005 Feb	28	Profit and Loss/Wins en Verlies	GJ AJ	110 000	☑
		Shareholders for dividends/ Aandeehouers vir dividende ✓	GJ AJ	72 000	☑ ✓			Retained income/Behoue Inkomste	GJ AJ	80 000	✓✓
		Retained Income/ Behoue inkomste	GJ AJ	86 000	✓✓						
				109 000						190 000	

Marks/
Punte

11

4.2	NUMBER OF NEW SHARES ISSUED/ AANTAL NUWE AANDELE UITGEREIK
	Ordinary share capital + share premium 2005 Aandelekapitaal + Aandelepremie 2005
	= 590 000 ✓ – 86 000 ✓
	= 504 000 ✓
	New share issued/Nuwe aandele uitgereik
	= 504 000 ✓ - 400 000 ✓ / 6,5c per share/per aandeel ✓
	= 16 000 shares/aandele ✓

Marks/
Punte

7

**4.3 NOTE TO THE CASH FLOW STATEMENT/
NOTA TOT DIE KONTANTVLOEISTAAT**

RECONCILIATION BETWEEN NET PROFIT BEFORE TAXATION AND CASH GENERATED FROM OPERATIONS/REKONSILIASIE VAN NETTO WINS VOOR BELASTING EN KONTANT VERKRY UIT BEDRYWIGHEDE	
Net income as per Income Statement/ Netto inkomste per Inkomstestaat	110 000 ☒
Adjustment in respect of: Aansuiwerings ten opsigte van:	
Depreciation/ Waardevermindering	24 000 ✓✓✓
Interest on loan/Rente op lening	14 400 ✓✓
Operating profit before changes in working capital/ Bedryfswins voor verandering in bedryfskapitaal	R148 400
Net change in working capital/ Netto verandering in bedryfskapitaal	(15 100)
Inventory increase/Voorraad vermeerdering (86 000 – 60 000)	(26 000) ✓✓✓
Debtors increase/Debiteure vermeerdering (76 500 – 54 750)	(21 750) ✓✓✓
Creditors increase/ Krediteure vermeerdering (201 800 – 169 150)	32 650 ✓✓✓
Cash generated from operations/ Kontant deur bedrywighede voortgerbring	133 300 ☒

Marks/
Punte

16

4.4.1 CASH FLOW FROM INVESTING ACTIVITIES/ KONTANTVLOEI UIT FINANSIERINGSAKTIWITEITE	
Fixed assets purchased/vaste bates aangekoop (820 000 ✓ + 24 000 ✓ + 72 000 ✓ ☒ - 680 000 ✓)	(236 000) ☒
Less: Proceeds of fixed assets sold/ Min: Opbrengs op vaste bate verkoop (200 000 ✓ - 128 000 ✓)	72 000 ☒
	(164 000) ☒

Marks/
Punte

10

4.4.2 CASH FLOW FROM FINANCING ACTIVITIES/ KONTANTVLOEI UIT FINANSIERINGSAKTIWITEITE	
Shares issued/Aandele uitgereik (16 000 X 6,5)	104 000 ✓✓
Loan/Lening	40 000 ✓✓
	144 000 ✓

Marks/
Punte

5

4.5 INTEREST ON LOAN ON FACE OF CASH FLOW STATEMENT/ RENTE OP LENING OP DIE GESIG VAN DIE KONTANTVLOEISTAAT							
Dr				Cr			
GENERAL LEDGER OF ACE LIMITED							
Dt				Kt			
4.5.1 INTEREST ON LOAN/RENTE OP LENING							
2005 Feb	28	Bank	15 000 ✓	2004 March	1	Accrued expenses/ Opgelope uitgawes	2 000 ✓✓
		Accrued expenses/ Opgelope Uitgawes	1 400 ✓✓			Profit and Loss/ Wins en verlies	14 400 ✓

4.5.1 AMOUNT TO BE SHOWN ON FACE OF CASH FLOW STATEMENT/ BEDRAG WAT OP DIE GESIG VAN DIE KONTANTVLOEISTAAT GETOON WORD	
R15 000	✓✓

Marks/
Punte

8

4.6.1 NET ASSET VALUE PER SHARE ON 28 FEBRUARY 2004/ NETTO BATEWAARDE PER AANDEEL OP 28 FEBRUARIE 2004
480 000 ✓✓ / 80 000 ✓✓ X 100/1
= 600c per share/per aandeel ✓☑

Marks/
Punte

6

4.6.2	In your opinion, were the directors correct in issuing the shares at 650c on 1 March 2004? Bear in mind that the net asset value for the current year was 615c. Provide TWO reasons for your answer.
Opinion	Yes / No ✓✓
Reason	<ul style="list-style-type: none"> The selling of new shares was appropriate as these shares were issued at 650c which is an increase in the share capital for expanding the business – more profit all the shareholders will benefit. ✓✓ NAV has decreased from 615c to 600c because shares were issued during the year. ✓✓ Etc.

4.6.2	Was die direkteure na jou mening reg om aandele teen 650c uit te reik? Neem in aanmerking dat die netto batewaarde vir die huidige jaar 615c was. Gee TWEE redes vir jou antwoord.
Opinie	Ja / Nee ✓✓
Redes	<ul style="list-style-type: none"> Die verkoop van die nuwe aandele was toepaslik aangesien hierdie aandele teen 650c uitgereik is, wat die aandeelkapitaal sal vermeerder vir uitbreidings aan die onderneming – groter wins tot voordeel van die aandeelhoudersarehouders. ✓✓ Netto Batewaarde het verminder van 615c tot 600c aangesien aandele gedurende die jaar uitgereik is. ✓✓ Ens.

Marks

6

4.7	RETURN ON SHAREHOLDERS' EQUITY
4.7.1	Give ONE reason why this ratio is important to the shareholders.
	It shows the total return on their investment in the shares they purchased ✓✓
4.7.2	Calculate the return on shareholders' equity.
	$110\,000 \checkmark \text{ (See 4.1)} / \frac{1}{2} (590\,000\checkmark + 480\,000\checkmark) \quad \times \quad 100/1\checkmark$
	$= 110\,000 / 535\,000 \quad \times \quad 100/1$
	$= 20,56\% \checkmark$
4.7.3	Briefly comment on Return on Shareholders' equity.
	The shareholders should be satisfied with the earnings as this is above the current bank rates
	This is also above the return for the previous year ✓✓

4.7	OPBRENGS OP AANDEELHOUSERSBELANG
4.7.1	Gee EEN rede waarom hierdie verhouding vir aandeelhouders belangrik is.
	Dit toon die totale opbrengs op hulle belegging in die aandele deur hulle aangekoop ✓✓
4.7.2	Bereken die Opbrengs op Aandeelhoudersbelang.
	$110\,000 \checkmark \text{ (Sien 4.1)} / \frac{1}{2} (590\,000\checkmark + 480\,000\checkmark) \quad \times \quad 100/1\checkmark$
	$= 110\,000 / 535\,000 \quad \times \quad 100/1$
	$= 20,56\% \checkmark$
4.7.3	Lewer kortliks kommentaar oor die Opbrengs op Aandeelhoudersbelang.
	Die aandeelhouders behoort gelukkig te voel met die opbrengs aangesien dit hoër as die huidige bankkoerse is ✓✓
	Dit is ook hoër as die vorige jaar se opbrengs

Marks/
Punte

9

4.8	DEBT/EQUITY RATIO	
4.8.1	Calculate the debt/equity ratio.	
	140 000✓	: 590 000✓
	0,24	: 1 ✓☑
4.8.2	Briefly comment on the Debt/Equity ratio.	
	• Borrows 24c for each R1 they invest	✓✓
	• The business is very lowly geared	✓✓
	• Creditworthy	
	• Return on Capital Employed is 16 % and they can borrow at 12 % p.a.	✓✓

4.8	SKULD/EIENAARSBELANGVERHOUDING	
4.8.1	Bereken die skuld/eienaarsbelangverhouding	
	140 000✓	: 590 000✓
	0,24	: 1 ✓☑
4.8.2	Lewer kortliks kommentaar oor die Skuld/Eienaarsbelangverhouding	
	• Hulle leen 24c vir elke R1 eie kapitaal	✓✓
	• Die onderneming is laaggerat	✓✓
	• Kredietwaardig	
	• Die Opbrengs op Kapitaal aagewend was 16%, hulle leen teen 12 % p.j.	✓✓

Marks/
Punte

10

TOTAL
94

QUESTION 5

5.1

Dr				GENERAL LEDGER OF DIPHALA SOCCER CLUB				Cr			
Dt				ALGEMENE GROOTBOEK VAN DIPHALA SOKKER KLUB				Kt			
MEMBERSHIP FEES ACCOUNT/ LEDEGELDREKENING											
2004 Jan	1	Accrued income/ Opgelope inkomste ✓	GJ AJ	2 400	✓	2004 Jan	1	Income received in advance/ Vooruitontvange Inkomste ✓	GJ AJ	3 000	✓
Dec/ Des	31	Income received in advance/ Vooruitontvange Inkomste ✓	GJ AJ	2 600	✓	Dec/ Des	31	Membership fees written off/ Ledegeld afgeskryf ✓	GJ AJ	200	✓✓
		Income and Expenditure/ Inkomste en Uitgawerekenin ✓	GJ AJ	112 800	✓			Accrued income/ Opgelope inkomste ✓	GJ AJ	800	✓
								Bank ✓	GJ	113 800	☑
				117 800						117 800	

Marks/
Punte

15

SOCCER SOUVENIRS/ SOKKERAANDENKINGS											
2004 Jan	1	Stock of souvenirs/ Voorraad sokkeraan- denkings ✓	GJ	8 000	✓	2004 Dec/ Des	31	Bank ✓	GJ	149 300	☑
Dec/ Des	31	Creditors control/ Krediteurekon- trole ✓	GJ	60 000	✓			Stock of souvenirs/ Voorraad sokkeraan- denkings ✓	GJ	4 000	✓
		Bank ✓	GJ	40 000	✓						
		Profit on sale of souvenirs/ Wins met verkoop van aandenk ✓		45 300	✓						
				153 300						153 300	

Marks/
Punte

12

5.2

DIPHALA SOCCER CLUB/DIPHALA SOKKERKLUB STATEMENT OF RECEIPTS AND PAYMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2004/ STAAT VAN ONTVANGSTE EN BETALINGS VIR DIE JAAR GEëINDIG 31 DESEMBER 2004		
RECEIPTS/ONTVANGSTE	525 475	☒
Membership fees/Ledegeld	113 800	☒
Soccer souvenirs/Sokkeraandenkings	149 300	☒
Donation from municipality/Donasie van die munisipaliteit	66 000	✓✓
Rent income/Rente inkomste	190 000	✓✓
Interest on Fixed Deposit/Rente op Vaste Deposito	1 375	✓✓
Fixed deposit/Vaste deposito	5 000	✓✓✓
PAYMENTS/BETALINGS	(332 490)	☒
Soccer souvenirs (See ledger account)/Sokkeraandenkings (Sien grootboekrekening)	40 000	☒ ☒
Salaries and wages/Salarisse en Lone (36 000✓ + 1 000✓ - 1 500✓✓)	35 500	✓
Maintenance/Onderhoud	52 928	✓✓
Water and Electricity/Water en elektrisiteit	9 000	✓✓
Stationery/Skryfbehoeftes (2 656 ✓ + 650 ✓ - 980 ✓)	2 326	✓
Telephone/Telefoon	1 376	✓✓
Insurance/Versekering (1 700 ✓✓ + 21 360 ✓✓ - 1780 ✓✓)	21 360	✓
Creditors/Krediteure (10 000 ✓ + 300 000 ✓ + 60 000 ✓ - 200 000 ✓✓)	170 000	✓
Surplus for the year/Surplus vir die jaar	192 985	☒
Bank (Opening balance/Aanvangssaldo 21 800 – 1 200)	(20 600)	✓✓
Bank (Closing balance/Eindsaldo)	172 385	☒

Marks/
Punte

47

TOTAL/ TOTAAL
74

QUESTION 6/VRAAG 6

6.1 CALCULATION OF CORRECT NET INCOME AFTER TAX/ BEREKEN DIE KORREKTE NETTO INKOMSTE NA BELASTING	
Net income before adjustments/ Netto inkomste voor aansuiwerings	333 000
Depreciation/Waardevermindering (132 800 – 123 000 – 1) (9 800 can be accepted) ✓	(9 799) ✓✓✓
Interest on loan/Rente op lening ✓	(12 300) ✓✓✓
Loss due to fire/Verlies a.g.v. Brand ✓	(3 000) ✓✓✓
Provision for bad debts/Voors vir oninbare skulde ✓	200 ✓✓
Trading stock deficit/Handelsvoorraadtekort ✓	(2 500) ✓✓✓
NET INCOME BEFORE TAX/ NETTO INKOMSTE VOOR BELASTING	305 601 ☒
Income Tax /Inkomstebelasting ✓	(99 000) ✓
NET INCOME AFTER TAX/ NETTO INKOMSTE NA BELASTING	206 601 ☒

Marks/
Punte

23

6.2

MP TRADERS CC/MP HANDELAARS	
NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS – 30 JUNE 2005/ NOTAS TOT DIE FINANSIËLE STATE – 30 JUNIE 2005	
6.2.1 Accumulated profit/Retained income/ Opgehoopte wins/Behoue inkomste	
Balance on the last day of the previous year/ Saldo op die laaste dag van die vorige jaar	120 000 ✓✓
Net profit after tax for the period/ Netto inkomste voor belasting	206 601 ✓
Distribution to members/ Verdeling betaalbaar aan lede (45 000✓✓ + 95 000 ✓✓)	(140 000) ✓
Balance on the last day of the current year/ Saldo op die laaste dag van die huidige jaar	186 601 ✓

Marks/
Punte

9

6.2.2 Trade and other payables/ Handels en ander krediteure	
Creditors control/Krediteurekontrole(40 200 ✓ + 50 000 ✓)	90 200 ✓
SARS: PAYE/SAID: LBS (12 000 ✓ - 800 ✓✓)	11 200 ✓
Creditors for salaries/Krediteure vir salarisse (36 000 ✓ + 800 ✓✓)	36 800 ✓
SARS: Income tax/SAID: Inkomstestaat (99 000 ✓✓ - 86 500 ✓✓)	12 500 ✓
Distribution payable to members/Verdeling betaalbaar aan lede	95 000 ✓✓
	245 700 ✓
Loan from member: A. Pillay/ Lening van lid: A. Pillay R48 000	

Marks/
Punte

19

6.3

MP TRADERS CC/MP HANDELAARS BK			
BALANCE SHEET AT 30 JUNE 2005/			
BALANSSTAAT OP 30 JUNIE 2005			
EQUITY AND LIABILITIES/ EKWITEIT EN LASTE			
MEMBERS EQUITY/LEDEBELANG			800 001 ☒
Members Contributions/Ledebydraes	6.2.2		613 400 ☒
Retained income/Behoue inkomste			186 601 ☒
NON-CURRENT LIABILITIES/ NIEBEDRYFSLASTE			102 000 ☒
Loan from member: A Pillay/ Lening van lid: A. Pillay (137 700✓ + 12 300✓✓ - 48 000✓)			102 000
CURRENT LIABILITIES/BEDRYFSLASTE			357 200 ☒
Trade and other payables/ Handels- en ander krediteure	6.2.3		245 700 ☒
Bank overdraft/ Oortrokke bank (113 500✓ - 50 000✓✓)			63 500 ☒
Short term loan/Korttermynlening			48 000 ☒
			1 259 201 ☒

Marks/
Punte

16

TOTAL/ TOTAAL
67

7.1.4	Calculate the percentage cash discount on creditors payment/Bereken die kontantkorting op krediteurebetaling
	February purchases/Februarie aankope = 360 000 X 100/200
	= R180 000 ✓
	Credit purchases/Kredietverkope = 180 000 – 90 000
	= 90 000 ✓✓
	% Discount/% Korting = 90 000 – 86 400 / 90 000 X 100/1
	= 4% ✓✓

Marks/ Punte
5

7.1.5	Calculate percentage debtors to settle after one month./ Bereken die persentasie van debiteure wat hulle rekeninge binne een maand sal vereffen.
	Credit sales/Kredietverkope R90 000 ✓
	% Debtors/Debiteure = 54 000 ✓ / 90 000 ✓ X 100/1
	= 60% ✓
	Comment:
	60 % is acceptable as this business is doing well – if however they can increase this it will reflect positively on the cash budget ✓✓
	Kommentaar:
	60 % is aanvaarbaar aangesien dit onderneming goed doen – as hulle hierdie syfer egter kan vermeerder sal dit 'n positiewe invloed op die kontantbegroting toon ✓✓

Marks/ Punte
6

7.2	Identify and explain TWO potential problems and suggest a possible solution to each.
	Identify problem
	<ul style="list-style-type: none"> The order of stock did not increase as sales increased they are going to run out of stock ✓✓
	<ul style="list-style-type: none"> It is a good policy to reward your employees for good work. It is, however not ethical to increase the manager only and not the shop assistant ✓✓
	Solution
	<ul style="list-style-type: none"> Stock levels should be checked against sales each month to prevent this happening ✓✓
	<ul style="list-style-type: none"> Increase the managers salary and the assistants wages by the same amount – this budget is favourable and Dudu can afford this. ✓✓

Marks
8

7.2	Identifiseer en verduidelik TWEE potensieële probleme en maak voorstelle vir 'n moonlike oplossings vir elk.
	Identifiseer probleem
	<ul style="list-style-type: none"> Die voorraad bestelling het nie vermeerder nie, maar die verkope het vermeerder – hulle gaan 'n tekort aan voorraad ondervind ✓✓
	<ul style="list-style-type: none"> Dit is goeie beleid om werknemers vir goeie diens te vergoed. Dit is egter nie eties om die bestuurder se salaris meer as die winkelassistente te verhoog nie ✓✓
	Oplossing
	<ul style="list-style-type: none"> Voorraad hoeveelhede moet maandeliks teen verkope gekontroleer word om te tekorte te verhoed ✓✓
	<ul style="list-style-type: none"> Vermeerder die salaris van die bestuurder en die winkel-assistente met dieselfde bedrag, die begroting is gunstig. Dudu kan dit bekostig. ✓✓

Marks/ Punte
8

TOTAL/ TOTAAL
32